

Sygn. akt II W 826/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2022 roku

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu – II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący: asesor sądowy Dominik Mąka

Protokolant: Karolina Rzeszowska-Świgut

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 grudnia 2022 roku

sprawy przeciwko S. C.

synowi W. i A. z domu J.

urodzonemu (...) w M.

obwinionemu o to, że:

I. w dniu 2 kwietnia 2022 roku około godziny 10:00 na ul. (...) w N., kierował zespołem pojazdów m-ki M. o nr rej. (...) z naczepą m-ki Z. o nr rej. (...) nie mając uprawnień dla danego rodzaju pojazdu

tj. o wykroczenie z art. 94 § 1 kw

II. w tym samym miejscu i czasie prowadził szkolenie kierowcy na kat. C+E nie mając uprawnień dla danego rodzaju pojazdu.

tj. o wykroczenie z art. 97 kw. w zw. z art. 33 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o kierujących pojazdami

I. obwinionego S. C. uniewinnia od popełnienia zarzucanych wnioskiem o ukaranie czynów;

II. na podstawie art. 119 § 2 k.p.s w. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II W 826/22

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Sączu

z dnia 1 grudnia 2022 roku

S. C. został obwiniony o to, że :

1. w dniu 2 kwietnia 2022 roku około godziny 10:00 na ul. (...) w N. kierował zespołem pojazdów m-ki M. o nr rej. (...) z naczepą m-ki Z. o nr rej. (...) nie mając uprawnień dla danego rodzaju pojazdów tj. o wykroczenie z art. 94 § 1 k.w.

2. w tym samym miejscu i czasie prowadził szkolenie kierowcy na kat. C + E nie mając uprawnień dla danego rodzaju pojazdów tj. o wykroczenie z art. 97 k.w. w zw. z art. 33 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o kierujących pojazdami

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

2 kwietnia 2022 roku S. C. pracował jako instruktor nauki jazdy. W tym czasie jego podopiecznym był R. K.. Mężczyźni ci poruszali się zespołem pojazdów marki M., do kierowania którym niezbędne jest posiadanie prawa jazdy kat. C+E. W trakcie tej lekcji R. K. zajął miejsce kierowcy, a w S. C. miejsce pasażera, jednakże miał on do swojej dyspozycji hamulec awaryjny.

Dowody:

Notatka urzędowa k. 3

Wyjaśnienia obwinionego S. C. k. 14 , k. 36-37

Zeznania J. K. k. 19

Około godziny 10:00 na skrzyżowaniu ulicy (...) i K. doszło do kolizji z udziałem pojazdy współkierowanego przez R. K. i S. C., z samochodem osobowym marki C.. Wówczas to S. C. o zdarzeniu tym zdecydował zawiadomić funkcjonariuszy policji. Po krótkim czasie na miejsce przybył patrol z wydziału ruchu drogowego Komendy Miejskiej Policji w N. w składzie (...).

Dowody:

Notatka urzędowa k. 3

Wyjaśnienia obwinionego S. C. k. 14 , k. 36-37

Zeznania J. K. k. 19

Na wstępie przedsięwziętych czynności funkcjonariusze policji dokonali wylegitymowania uczestników owego zdarzenia drogowego. Po uzyskaniu danych osobowych instruktora nauki jazdy funkcjonariusze wprowadzili te dane do systemu elektronicznego, skąd ustalili, że S. C. utracił możliwość kierowania pojazdami C=E w dniu 24 sierpnia 2018 roku.

Dowody:

Notatka urzędowa k. 3

Zeznania J. K. k. 19

S. C. w rzeczywistości uzyskał prawo jazdy kat. C+E 30 marca 1990 roku. Prawo jazdy to zostało wydane bezterminowo. Natomiast w związku zaprzestaniem przez obwinionego prowadzenia pracy w charakterze kierowcy zawodowego w dniu 24 sierpnia 2018 roku utraciło ważność świadectwo kwalifikacji, które to świadectwo kwalifikacji jest niezbędne do przewozu rzeczy bądź osób. Niemniej jednak wygaśnięcie świadectwa kwalifikacji nie spowodowało utraty ważności prawa jazdy obwinionego, który jednak od tej chwili nie mógł przewozić osób bądź towarów. Co więcej S. C. 15 grudnia 2021 roku uzyskał legitymację instruktora nauki jazdy, gdzie wskazano wprost, że posiada on uprawnienia do szkolenia kandydatów na kierowców w zakresie między innymi kategorii C+E.

Dowody:

Wyjaśnienia obwinionego S. C. k. 14, 36-37

Legitymacja instruktora nauki jazdy k. 17

Prawo jazdy obwinionego k. 17-18

Po przedmiotowym zdarzeniu S. C. niezwłocznie udał się do starostwa celem wyrobienia nowego blankietu prawa jazdy, z którego wprost wynikałoby fakt posiadania przez niego rzeczonych uprawnień. S. C. tego rodzaju blankiet prawa jazdy uzyskał już 21 kwietnia 2022 roku.

Dowody:

Pismo starostwa powiatowego w N. k. 6

Wyjaśnienia obwinionego S. C. k. 14, k. 36-37

Prawo jazdy obwinionego k. 17-18

S. C. ma 66 lat. Obwiniony z zawodu jest instruktorem nauki jazdy. Aktualnie S. C. przebywa na emeryturze z miesięcznym dochodem w wysokości 5000 złotych. Obwiniony nie leczył się psychiatrycznie, neurologicznie ani odwykowo. S. C. nie jest osobą karaną. Podobnie obwiniony nie figuruje w ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego. Obwiniony jest współwłaścicielem domu jednorodzinny. Obwiniony posiada także samochód osobowy marki T. (...).

Dowody:

Wyjaśnienia obwinionego S. C. k. 14, k. 36- 37 w zakresie danych osobopoznawczych

Wpis z ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego k. 21

S. C. od początku przedmiotowego postępowania konsekwentnie nie przyznawał się do zarzucanych mu wykroczeń. Obwiniony decydując się na tego rodzaju postawę procesową złożył w toku czynności wyjaśniających obszernie wyjaśnienia, które następnie w całości potwierdził w trakcie przewodu sądowego. W owych depozycjach procesowych S. C. przedstawił swoją historię jako kierowcy, wskazując, że już w 1990 roku uzyskał prawo jazdy kat. C+E, które miało bezterminową ważność. S. C. wskazał, iż faktycznie w sierpniu 2018 roku utracił on świadectwo kwalifikacji, jednakże ten dokument nie miał wpływu na ważność jego prawa jazdy, a jedynie ograniczał zakres prowadzenia owych pojazdów. Dalej S. C. wskazał, iż niezwłocznie po inkryminowanym zdarzeniu udał się do starostwa w celu wydania nowego blankietu prawa jazdy. Wówczas to rzeczony urząd wydał tego rodzaju dokument obwinionemu, na którym wprost wskazano, że obwiniony posiadał te uprawnienia nieprzerwanie od 1990 roku. Dodatkowo S. C. w swoich wyjaśnieniach zaznaczył, że posiadanie uprawnień do prowadzenia owych pojazdów było weryfikowane chociażby na etapie uzyskania dokumentów pozwalających na prowadzeniu kursów nauki jazdy. Jednocześnie obwiniony w sposób zgodny ze świadkiem J. K. podał przyczynę przedmiotowej kontroli drogowej oraz jej przebieg, co w realiach niniejszej sprawy stanowiło de facto okoliczność bezsporną. Sąd Rejonowy ocenił przedmiotowe wyjaśnienia jako wiarygodne. Przede wszystkim są one koherentne z dokumentami w postaci ujawnionego na rozprawie blankietu prawa jazdy, gdzie wprost wskazano zarówno datę uzyskania owych uprawnień jak i ich bezterminowy charakter. Do tego należało wskazać, że S. C. jeszcze w 2021 roku uzyskał legitymację instruktora nauki jazdy, gdzie w sposób urzędowy zweryfikowano spełnienie przez niego wymagań określonych w art. 33 ustawy o kierujących pojazdami, gdzie warunkiem sine qua non uzyskania tego rodzaju dokumentu jest posiadanie ważnych uprawnień do prowadzenia pojazdów danej kategorii. Nie można więc argumentować, że S. C. dopiero po dacie inkryminowanego zdarzenia uzyskał owe dokumenty. Wyjaśnienia obwinionego są jasne, spójne, konsekwentne na przestrzeni całego procesu. Do tego znajdują one wsparcie w przedłożonej przez obwinionego dokumentacji urzędowej, która potwierdza ważność jego prawa jazdy w relewantnym dla tego postępowania zakresie. Stąd też Sąd Rejonowy ustalając stan faktyczny w tym postępowaniu w dużej mierze oparł się na wyjaśnieniach złożonych przez obwinionego S. C..

Brak było również podstaw do uznania za wiarygodne zeznań świadka J. K.. Wskazać należy w tym miejscu, że świadek ten jest osobą obcą dla obwinionego, który nie miał żadnego interesu w składaniu fałszywych oświadczeń wiedzy. Co więcej świadek ten nie jest w żaden sposób emocjonalnie związany z owym postępowaniem. Następnie podkreślić trzeba, iż zeznania świadka nie były w żaden sposób kwestionowane przez strony tego procesu. Przeciwnie

owe depozycje niemal w całości licują z wyjaśnieniami złożonymi przez S. C.. W tym miejscu zaznaczyć trzeba, że świadek precyzyjnie wskazał, że wiedzę odnośnie braku uprawnień obwinionego powziął w wyniku analizy danych zalegających w policyjnym rejestrze informacyjnym. Zeznania świadka odnośnie okoliczności tego czynu są również jasne, spójne, logiczne oraz zgodne z zasadami doświadczenia życiowego. Stąd też Sąd Rejonowy rekonstruując stan faktyczny w tej sprawie posłużył się oświadczeniami wiedzy złożonymi przez J. K.. Zarazem z uwagi na bezsporny stan faktyczny w aspekcie dającym się odczytać z zeznań tego świadka Sąd Rejonowy zdecydował ujawnić zeznania złożone przez tego świadka w toku czynności wyjaśniających z uwagi na zbędność bezpośredniego przesłuchania tego świadka.

Sąd Rejonowy uznał za wiarygodne i mające decydujące znaczenie dla sprawy dokumenty przedłożone przez obwinionego w postaci prawa jazdy i legitymacji instruktora nauki jazdy. Owe dokumenty potwierdzają w całości dane zawarte w wyjaśnieniach S. C.. Jednocześnie Sąd Rejonowy nie powziął wątpliwości odnośnie autentyczności tych dokumentów, które nie były kwestionowane przez strony tego procesu. Co więcej fakt wystąpienia do starostwa o uzyskanie nowego blankietu prawa jazdy wynikał wprost także z pisma starostwa, znajdującego się na karce akt niniejszej sprawy. Dlatego też Sąd Rejonowy na podstawie tych właśnie dokumentów ustalił, że wbrew twierdzeniom wniosku o ukaranie S. C. posiadał uprawnienia do prowadzenia tego rodzaju zespołu pojazdów mechanicznych.

Sąd Rejonowy nie powziął także wątpliwości odnośnie przydatności dla przedmiotowego procesu innych nieosobowych źródeł dowodowych jak chociażby notatek urzędowych, ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego czy też pism formułowanych przez Komendę Miejską Policji w N. czy miejscowe starostwo. Dokumenty te zostały sporządzone we właściwej formie przez kompetentne do tego osoby, a strony procesu nie podniosły żadnych uwag odnośnie autentyczności zawartych w nich danych. Stąd też przedmiotowe dokumenty stanowiły podstawę ustaleń faktycznych w tej sprawie.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

S. C. postawiono we wniosku o ukaranie dwa zarzuty. Pierwszy z nich dotyczył prowadzenia pojazdów bez wymaganych uprawnień, a drugi z nich dotyczył prowadzenia szkolenia bez wymaganych uprawnień.

Już na samym wstępie rozważań prawnych należy wskazać na oczywistą wadliwość tak skonstruowanego wniosku o ukaranie, stanowiące przecież istotną obrazę art. 9 § 1 k.w. Przypomnieć bowiem trzeba, że według powołanego przepisu jeden czyn może stanowić tylko i wyłącznie jedno wykroczenie. Daleko nieprawidłowe jest więc multiplikowanie oceny prawnej danego zdarzenia historycznego ujawnionego przez funkcjonariuszy policji 2 kwietnia 2022 roku poprzez stworzenie z niego dwóch osobnych wykroczeń. Wskazać należy, że instytucja, o której mowa w art. 9 § 2 k.w. dotyczy tylko i wyłącznie sytuacji kiedy prowadzone jest jedno postępowanie o dwa różne czyny. Natomiast analiza skargi oskarżycielskiej w tej sprawie nie uprawnia do zajęcia tego rodzaju stanowiska. Zdarzeniem historycznym polegającym tu na ocenie jest bowiem współprowadzenie pojazdu przez prowadzącego kurs (...) w dniu 2 kwietnia 2022 roku na terenie N..

Kolejno wskazać należy, że kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy miał fakt czy S. C. w dacie czynu posiadał ważne uprawnienia do kierowania przedmiotowym zespołem pojazdów mechanicznych. Od udzielenia odpowiedzi na to pytanie zależała zarówno odpowiedzialność obwinionego za wykroczenie z art. 94 § 1 k.w. jak i za wykroczenie z art. 96 § 1 k.w w zw. z art. 33 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy o kierujących pojazdami.

Udzielając odpowiedzi na to pytanie jako kluczowy dowód należało ocenić blankiet prawa jazdy obwinionego, z którego to dokumentu wprost wynika, że S. C. prawo jazdy kat. C +E posiada nieprzerwanie od 1990 roku. E. tego rodzaju uprawnienia posiadał również w chwili czynu. Do tego należy zważyć na przedłożoną przez obwinionego legitymację instruktora nauki jazdy, wydaną w 2021 roku. Dokument ten nie tylko potwierdza fakt posiadania uprawnień do prowadzenia kursów nauki jazdy dla kandydatów dla kierowców kat. C+E, lecz także pośrednio fakt posiadania przez instruktora prawa jazdy danej kategorii, gdzie spełnienie owego ustawowego wymogu, wynikającego wprost z art. 33 ustawy o kierujących pojazdami musiało być weryfikowane przez organ administracyjny, który wydał przedmiotowy dokument. Do tego warto zwrócić uwagę na datę wystawienia tego dokumentu, który był wydany obwinionemu jeszcze w 2021 roku. Zatem nie sposób argumentować, że obwiniony uzyskał uprawnienia do prowadzenia pojazdów kat. C

+E pomiędzy datą inkryminowanego czynu, a 22 kwietnia 2022 roku czyli datą wystawienia nowego blankietu prawa jazdy.

Powyższe stwierdzenie implikuje przyjęcie, że S. C. w dniu 2 kwietnia 2022 roku posiadał ważne prawo jazdy kat. C +E, a także był instruktorem nauki jazdy. Toteż swoim zachowaniem obwiniony nie mógł dopuścić się zarzucanych wykroczeń. Do tego wskazać należy, że racje ma obwiniony S. C. wskazując, że brak posiadania świadectwa kwalifikacji nie pozbawia go możliwości poruszania się pojazdami tego rodzaju kategorii, gdyż świadectwo kwalifikacji dotyczy uprawnień do przewozu towarów, ludzi, a posiadanie tego dokumentu nie jest konieczne do prowadzenia szkoleń z zakresu nauki prowadzenia pojazdów czy też po prostu jazdy pustymi samochodami danej kategorii.

Dlatego też w ocenie Sądu Rejonowego doszło do dekompletacji znamion przedmiotowych wykroczeń, co wobec stwierdzenia że czyn obwinionego objęty wnioskiem o ukaranie nie wypełniał znamion żadnego innego wykroczenia, obligowało do uniewinnienia S. C. od zarzucanych mu czynów, co też uczynił Sąd w punkcie I uzasadnianego wyroku.

Jedynie na marginesie tych rozważań należało ocenić, że nawet wówczas gdyby uzyskanie uprawnień do prowadzenia pojazdów wymagało w przypadku S. C. uzyskania nowego blankietu prawa jazdy nie sposób jest twierdzić, że dano zachowanie spełniało materialną definicję wykroczenia tj. było społecznie szkodliwe. W tym wypadku warto zwrócić uwagę na nieumyślny charakter działania obwinionego, który był przekonany o ważności swoich, następnie potwierdzonych urzędowo uprawnień. Do tego owo przekonanie było wywodzone z decyzji administracyjnej starostwa, który to urząd na kilka miesięcy przed owym zdarzeniem poprzez wystawienie legitymacji instruktora nauki jazdy potwierdził S. C., iż jest on osobą kompetentną do prowadzenia tego rodzaju szkoleń.

Jednocześnie względem na jednoznaczną treść art. 119 § 2 k.p.s.w i charakter orzeczenia z punktu I wyroku zobowiązał Sąd do obciążenia kosztami tego procesu Skarbu Państwa. Takie też rozstrzygnięcie zostało zawarte w punkcie II wyroku.

W związku z wyżej wyłożoną argumentacją Sąd Rejonowy w Nowym Sączu orzekł jak w części dyspozytywnej uzasadnianego wyroku.